

Lp Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo
kea@kirke.envir.ee

26.02.2021 nr DM-114647-10

16.03.2021 nr 1.1-7/498-1

Maardu XI uuringuruumi kohta

Muinsuskaitseamet vaatas läbi taotluse lubjakivi varu uuringu kohta ja võimalikust kaevandamisest Maardu XI uuringuruumi alal asukohaga Harju maakond, Jõelähtme vald, Võerdla küla, Piloodi / Saba / Tankla kinnistu.

Seisukoht:

- 1.1 Maardu XI uuringuruumi ala (Piloodi, Saba, Tankla kinnistud) asub Rebala muinsuskaitseala kaitsevööndis, vahetult Tallinn-Narva maantee ääres.
- 1.2 Muinsuskaitseaduse § 14 sätestab muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärgi – tagada: 1) muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas, et vältida järske üleminekuid hoonestuse mastaapsuses ja tiheduses; 2) muinsuskaitseala vaadeldavus olulistest vaatepunktidest. Vastavalt Rebala muinsuskaitseala põhimääruse (RT I, 16.02.2016, 7; edaspidi Põhimäärus) § 6 lg 1 kohaselt on muinsuskaitseala kaitsevöönd jaotatud kaheks osaks. Kaitsevööndi osas 1 ehitamisel tuleb vältida järske kontraste ehitiste mastaapsuses ja tiheduses, et tagada sujuv üleminek muinsuskaitseala hoonestus- ja külastruktuurile. Kaitsevööndi osas 2 tuleb ehitamisel tagada muinsuskaitseala vaadeldavus.
- 1.3 Piloodi, Saba, Tankla maaüksused paiknevad kaitsevööndis nr 2. Kavandatavast uuringualast 500 m idas paikneb põline talukoht Ületee talu, mis on hästi säilinud pärandkultuuriobjekt (nr 245:TAK:001). Tegemist on endise Kostivere mõisa karjamõisaga, kus on säilinud paekivist kõrvalhooned ja endise kõrtsikoha paekivist seinamüüritis. Põhimääruse § 2 lg 5 kohaselt on muinsuskaitseala üks eesmärke kohaliku eripärase paearhitektuuri, kohalike ehitusmaterjalide ja -laadi säilitamine ja korrastamine traditsioonilise asustuspildi osana. Kaevandamine vahetult väärtuslike paekiviehitiste läheduses võib neid kahjustada.
- 1.4 Põhimääruse § 2 kohaselt on muinsuskaitseala eesmärk tagada /.../ ajalooliselt väljakujunenud asustusstruktuuriga põllumajandusmaastiku terviklik säilimine. Muinsuskaitsealal on olulised kõik maastiku osad, sh kõlvikud ja nende ajaloolised piirid, külad, talud, krundid, kõlvikud ja nende ajaloolised piirid, mälestised, loodusobjektid ja avanevad kaug- ja sisevaated. Muinsuskaitseala eesmärgi järgimisel juhindutakse seega avatud maastikku kujundavate elementide säilitamisest.
- 1.5 Piloodi, Saba, Tankla maaüksuste sihtotstarbe muutmisel ja kaevandustegevuse lubamisel muutub oluliselt olemasolev keskkond. Rebala muinsuskaitseala vahetus läheduses uute töenduslike kaevanduste avamine kahjustab hästi säilinud ajaloolist külamiljööd. Ületee talus peetakse praegusel ajal hobuseid, jätkates sellega traditsioonilise põllumajandusliku tegevuse viljelemist külas.
- 1.6 Kaevanduse rajamine ja kasutamine kaitsevööndis muudab olemasolevat keskkonda ka kaitsealal, kahjustades maastiku kultuuriväärtuslikku konteksti ning seejuures väheneks kogu ajaloolise asustusstruktuuriga maastiku väärtus ka tervikuna.
- 1.7 Seetõttu ei pea me otstarbekaks lubjakivi varu uuringu läbiviimist Maardu XI uuringuruumi alal, kuna kaevandamisega Maardu uuringuruumi XI alal Muinsuskaitseamet ei nõustu.

1.8 Otsusega mittenõustumise korral on õigus see vaidlustada 30 päeva jooksul kättesaamisest vaide esitamisega Muinsuskaitseametile või pöörduda 30 päeva jooksul otsuse kättesaamisest kaebusega Tallinna halduskohtusse.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Ly Renter

Nõunik

528 8105